

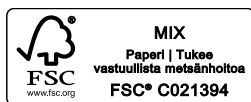
**Iisa
Pajula
Pehmeitä
kohtia**

KOSMOS

**Liisa
Pajula
Pehmeitä
kohtia**

KOSMOS

s. 5 Simone Weil: *Painovoima ja armo*, suom. Maija Lehtonen.
Pilvikuvauksissani olen tukeutunut Gavin Pretor-Pinneyn
Pilvibongarin oppaaseen, suom. Ulla Lempinen.

I. painos

© Iisa Pajula ja Kosmos 2026

Ulkoasu: Jussi Karjalainen

ISBN 978-952-352-415-6

*KOSMOS

Kosmos on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@kosmoskirjat.fi

Painettu EU:ssa.

Kaksi voimaa vallitsee maailmankaikkeudessa: valo ja painovoima.

Painovoima. – Painovoiman vaikutuksesta meihin riippuu, mitä me toisilta vaadimme. Painovoiman vaikutuksesta heihin riippuu, mitä heiltä saamme. Joskus nämä molemmat vaikutukset vastaavat toisiaan (sattumalta), usein eivät.

Mistä johtuu, että jos ihminen osoittaa tarvitsevansa toista enemmän tai vähemmän, tämä toinen heti loittonee hänestä. Painolaki.

Simone Weil

Päivä

11.3.92

*"Mä ajattelen sua, mutta sä olet toisen." Se sanoi sen niin kauniisti.
Itkettää. Se on totta. Tämä on.*

JÄTTIPALSAMIN TUOKSU tunki sisään sieraimista yhä voimakkaampana itää kohti kävellessä. Viime viikkoina ilma massa olivat tuntuneet kesän jäähyväiset. Jalkani painoivat kuin joku olisi kiinnittänyt niihin viiden litran lähdevesikanisterit. Imin sisääni rantapenkereen kukkaistuoksua. Annoin tuoksun vetää minua eteenpäin autokaistojen rinnalla kulkevaa kapeaa kevyen liikenteen väylää.

Olin lähtenyt töistä kotiin tunteja etuajassa. En ollut saanut ajatuksiani kiinnittymään mihinkään. Aamupalaverin jälkeen olin ilmoittanut, että taisin olla tulossa kipeäksi ja että tekisin loput päivän töistä kotoa käsin. Oikeasti minulla ei ollut lämpöä, tukkoista nenää tai hiekkapaperia nielussa, vain sama raajojen paino ja omituinen olo, kuin olisin ollut jatkuvasti tumman lyijypilven sisällä. Olo oli asettunut minuun edellisenä iltana, kun vähän liian nuori mies oli pyöräillyt luokseni.

Olin kävellyt muuton jälkeen monesti kantakaupungista kotiin, vaikka siihen menikin melkein kaksi tuntia. Kolme, jos koukkasi pienen hautausmaan läpi kalliorannalle. Neljä, jos lähti siirtolapuutarhamökkien välistä rantaan johtavaa tietä pitkin ja unohtui sinne. Pitkäsilta, Kulosaaren silta, Herttoniemen silta. Jokaisella sillalla pysähdyin hengittämään ja katsomaan merenpintaa. Silloilla kaikki tuntui merkityksellisemmältä. Heti kun lakkasi kävelemästä, merkitykset karkasivat sotkuiseksi vyyhdiksi. Viimeinen silta kulki kokonaan veden päällä. Sen jälkeen tuli oma haaksirikkoutuneiden saareni.

Olin juuri päässyt sillan yli, kun tunsin värinää taskusani. Vedin puhelimen esiin. Se kävi edelleen nopeammin kuin ehdin edes tajuta. Automaattinen liike, refleksiksi kehittynyt.

Tuijotin näyttöä. Viesti oli Ruusulta. En halunnut avata sitä. Pyöräilijä suhahti ohitseni mielenosoituksellisen läheltä. Havahduin ja siirryin sivummas. Kiroilin mielessäni. Sitten avasin viestin.

Saara oli löydetty myöhään edellisenä iltana tajuttomana altaan reunalta Portossa. Hänet oli kiidätetty villasta paikalliseen sairaalaan. Parhaillaan selvitettiin, saataisiinko hänet lennätettyä Suomeen ja jos, niin milloin. Voisinko soittaa?

Ympäristön äänet loittonivat kauemmas. Autojen eri taajuuksille viritetyt hurinat, metron kiihkeä huokaisu sillalla, meren äänet. Putosin äänien lävitse, ne jäivät kaukaiseksi ulottuvuudeksi jonnekin, jonnekin. Jos valut hiekkakuoppaan, älä pyristele vaan pysy aloillasi ja tee käsillä itsellesi ilmalukko. Muistin piirretyn havainnekuvan. En ollut varma, olinko keksinyt sen itse vai todella nähnyt sen jossain. En ollut Saaralle velkaa senkään vertaa kuin olin Ruusulle. En tuntenut mitään. Mitä minun ylipäänsä pitäisi tuntea? Olisin halunnut sanoa sen Ruusulle. Mitä merkitsi, että Saara oli minun äitini? Eihän sekään, että olin hänen tyttärensä, ollut merkinnyt mitään hänelle.

Verisiteet painavat meihin näkymättömiä kanavia. Ydintunteet etenevät kanavissa reittejään pitkin piittaamatta pätäkääkään siitä, mitä me haluamme, toivomme tai suunnittelemme seuraavaksi tekevämme.

Lempeä rakkaus – en muistanut, millaista se oli. Olinko koskaan kokenut sellaista? Tunnistin vain tämän version. Tämän, joka painoi kohteensa kyykkyyntä edessään. Vihasin

heitä molempia, äitiäni ja sisartani, sillä nimenomaisella vihalla, jonka kääntöpuolella oli viheliäinen rakkaus.

Ja vasta kun alistuin sille ilmataskussani, juuri ennen kuin olin käyttänyt happivarastoni loppuun, hiekka antoi periksi. Seisoin jälleen sillalla. Äänet palasivat. Jossain sillan alapuolella huusi ihminen, jossain yläpuolella lintu. Kauempana puksutti moottorivene. Näin käteni. Se oli jo puhelimella. Sormi lähestyi hidastettuna kuulokkeen kuvaa Ruusun nimen alapuolella ja painoi sitä.

30.3.92

Vasta aamupäivä, mutta me puhuttiin jo tunti puhelimesta. Se oli syvällistä. Nämä keskustelut alkavat olla liian laajoja referoitavaksi, menisi kaikki aika siihen. Mutta haluan tallentaa ja muistaa, edes pääosin.

Meidän perjantaisen keskustelun jäljiltä J:n oli ollut vaikea olla viikonloppuna kotona. Ristiriitainen olo on jatkuva, se sanoi, ja ymmärrän mitä se tarkoittaa. Se mm. kysyi, mitä ajattelisin siitä, että se kertoisi tästä, meistä, kotona, enkä osannut sanoa siihen varsinaisesti mitään. Sain, etten haluaisi päästää siitä irti, ja se kysyi ”tuntuuko, että jossain vaiheessa voisit”, ja kun vastasin etten voisi olla tässä ja samalla ajatella niin, niin se oli todella pahoillaan ja pyysi sanojaan anteeksi. Kun kysyin,untuuko siitä, ettei se enää pysty olemaan näin, se vastasi yksiselitteisesti, että ei. Ja se kysyi, mitä luulen siitä, että jos me vaan päätettäisiin että me ei enää olla näin, loppuisiko meidän tunteet silloin. Se tuntui musta pahalta ja surulliselta. Kerroin, että tavallaan olen sen jo tehnyt – ajatellut, että nyt J on hävinnyt multa – joka kerta, kun se on kadonnut. Joka kerta kun puhelu on päättynyt.

Jotain taitaa tapahtua pian. Tunnen sen. J:ssä on tapahtunut/ tapahtumassa jotain. Nyt pitää lopettaa.

TAIVAALLA OLI untuvapilviä kuin vanupussista revittyjä tukkoja. Kirkkaanvalkoisia, ohuita kuituja kerääntymässä hiljalleen hattaramaiseksi ornamentiksi. Olin juuri päässyt kääntymään pois kehätieltä. Ajoin ulos kaupungista kaksiovisella vuokra-autolla, halvimmalla tarjolla olleista. Laskin juomapullon käsijarrun viereen telineeseen, painoin jalallani kaasua ja kielenkärjelläni aloe vera -helmen kiinni etuhampaisiin. Helmi pirskahti rikki.

Kesä oli venyttänyt itsensä pitkäksi, oikonut raajansa jo seuraavan vuodenajan puolelle. Sängeksi parturoitujen peltojen lomaan osui taajamia yhä harvemmin. Tienpienareet kasvoivat surutyötä tekeviä lupiineja ja maitohorsmaa. Auton kojelaudassa oli paikka puhelimelle, sellainen josta näytön näki koko ajan. Olisin halunnut heittää puhelimen takapenkille, piilottaa sen syvälle laukkuuni, johon olin haalinut kotoa lähtiessä nopeasti satunnaisia tavaroita. Nyt puhelin tuijotti minua telineestä. Tuijotti kuin lapsi, vilpittömän näköinen mutta perillä kaikesta. Ehkei lapsi ollenkaan. Sellaisia lapsia oli.

Alle kaksi tuntia aiemmin olin soittanut Ruusulle taiste luun varautuneena, valmiina kuulemaan piilotettuja merkityksiä hänen jokaisen sanansa ja äänensävyensä takaa. Mutta Ruusun ääni oli ollut puhelimesta toisenlainen kuin olin kuvitellut. Hän oli itkenyt, nieleskellyt puhuessaan aivan kuin olisi syönyt samalla jotain, tai sitten hänellä oli flunssa. Hän oli luetellut nopeasti kaiken, mitä tiesi tilanteesta. Kaiken, mitä Saaran mies Jerome oli kertonut aamulla puhelimesta.

Saara oli löydetty vähän illallisajan jälkeen lepotuolista allaskiveykseltä, hän oli maannut siinä tiedottomana. Näin mielessäni Saaran sylistä altaan reunalle valahtaneen paperipinkan, tuulenvireen lennättämät arkit uima-altaan pinnalla. Saara oli reilusti yli kuudenkymmenen mutta oli vaikuttanut olevan elämänsä kunnossa. Kukaan ei ollut osannut ennakoida, että hänen terveydessään voisi joskus tapahtua muutos, tai että hän ylipäänsä oli kuolevainen – paitsi ilmeisesti Saara itse. Jerome oli kertonut, että pääsiäisen aikaan Saara oli luonnostellut kesäpaikassa jonkinlaisen hoitotahdon. Paperi oli ollut tarkoitus kirjoittaa puhtaaksi myöhemmin kaupungissa, mutta sitä ei ollut löydetty Saaran työhuoneelta eikä kotitoimistosta, joku oli käynyt jo etsimässä kummastakin. Jerome odotti portolaisessa sairaalassa vaimonsa vierellä, että tämä avaisi silmänsä. Voitkohan sinä tai Jenny, hän oli kysynyt. Äitini, jota olin kutsunut etunimellä siitä saakka, kun hän oli päättänyt keskittyä äitinäni olemisen sijaan muihin asioihin, oli kaukana kotoa ja huojui kahden maailman välillä, valon ja pimeään kynnyksellä. Se ei ollut minun asiani.

Ja kuitenkin olin luvannut ajaa maalle, etsiä hoitotahdon ja lähettää papereista saman tien kuvat niitä odottaville. Syyllisyys toimii sillä tavalla ylimalkaisesti. Se on keskiikäinen, ahavoitunut koura viisitoistavuotiaalla tytönreidellä, se lamaannuttaa, häivyttää rajat, vie mennessään käsityksen etelästä ja pohjoisesta, oikeasta ja väärästä. Syyllisyys oli pesiytynyt ihoni alle niin kauan aikaa sitten, että se oli osa minua. Uinuva, mutta silti aina valppaana, valmis puristusotteeseen, jos joskus kuvittelin olevani vapaa irtohetkiä pidempään.

Olin luvannut lähteä, vaikka Ruusu asui meistä kahdesta paljon lähempänä kesäpaikkaa. Ruusu oli jo ollut tilausbussin

kyydissä silloin, kun uutinen oli tullut, ja nyt Mimosan taitoluisteluleiri oli käynnissä. Ruusu oli jumissa apuvalmentajana ja pystyisi järjestämään itselleen paikkaajan aikaisintaan huomiseksi. Olin ainoa, joka pääsisi heti lähtemään reilun sadan kilometrin päähän, taloon jota oli kutsuttu Tellukaksi niin kauan kuin muistin ja vielä paljon sitä ennen. Nimi juontui Tellervosta, yhdestä harvoista Saaran puolen sukulaisista, yksin eläneestä ja yksin kuolleesta naisesta. Vanhempani olivat lunastaneet talon itselleen pilkkahinnalla Tellervon kuoltua joskus ennen syntymääni. Kukaan muukaan ei ollut sitä halunnut.

Jossakin Tellukan sisuksissa voisi olla paperi, josta voisi löytyä konkreettisia ohjeita juuri tähän tilanteeseen. Jollei varsinaisia ohjeita, niin ainakin nuolia, jotka kertoisivat Saaran tahdon suunnan.

Se, millaisena Saaran elämä jatkuisi, jos se ylipäänsä jatkuisi, riippui paikallisista lääkäreistä, siitä, mitä toimenpiteitä oli tehtävä välittömästi Portugalissa, ja siitä, milloin Saara voitaisiin lennättää kotiin. Entä jos lääkärit tekisivät asioita, joita Saara ei haluaisi itselleen tehtävän? Saisiko Saaran elämää pidentää tehohoidolla, jos hänen aivot toimintansa olisi infarktin seurauksena peruuttamattomasti vaurioitunut, tai jos hänen tajuttomuutensa jatkuisi? Pitäisi tehdä päätöksiä elintenvuovutusta ajatellen. Pitäisi saada arvio siitä, miten hän kestäisi lentomatkan Suomeen. Pitäisi selvittää, mitä Saaran hoidon kannalta tarkoittaisi, jos hän jäisikin Portugaliin. Mitä vakuutukset kattoivat ja mitä eivät, ja miten tämän kaiken keskellä pitäisi edetä.

Olisin voinut kieltäytyä auttamasta. Minulla olisi ollut enemmän kuin tarpeeksi syitä tehdä niin. Mutta yksi asia puhelussa oli jäänyt vaivaamaan minua. Se, mitä Ruusu oli kertonut Saaran löytymisen ajankohdasta. En saanut sitä

mielestäni: kun käänsi kelloa Portugalin ajasta Suomen aikaan, kaksi eilisillan poikkeuksellista tapahtumaa asettuivat täsmälleen samaan aikaikkunaan. Niiden oli vähintäänkin täytynyt hipaista toisiaan. Entä jos vähän liian nuoren miehen kanssa jaetun hetken leikannut metron äkkipysähdys oli kaiku samanaikaisesti kolmentuhannen kilometrin päässä tapahtuneesta Saaran sairauskohtauksesta? Sellainen tarkoitti jotain. Joku kuiski takaraivossani, että olin alkanut nähdä taas merkityksiä kaikkialla, liikaa merkityksiä. Mutta ääni oli vaima. Eilinen ilta pyöri päässäni, pyöri ja pyöri, kuin minut olisi suljettu tuijottamaan esitystä huoneeseen, josta pääsivät vapaaksi vasta kun osaisin ratkaista, mikä silmiäni eteen projisoidussa tallenteessa ei ollut kohdallaan.

Olin rajannut asunnon ainoaan varsinaiseen huoneeseen vanerisella tilanjakajalla 140 senttiä leveän patjani kokoisena makuusopen. Patjaa ympäröi näkymätön turvanauha. Aluetta oli vaalittava tarkasti. Olin nukkunut 151 yötä tällä nettikirpputorilta ostetulla patjalla, jolla ei ollut milloinkaan ollut kosketusta Atteen. Ei minkäänlaista kosketusta hänen tuoksunsa, sylkensä, hikensä, spermansa, ihosolukkonsa tai yhdenkään hänestä irronneen hiuksen kanssa. Selviämiseni kannalta oli välttämätöntä järjestää itselleni alueita, joissa ei ollut jälkeäkään Atesta. Silti näin edelleen hänen hahmonsia ohiajaviensa autojen rateissa. Jos hänen käyttämänsä tuoksu leijui jostakusta lähistölläni olevasta ihmisestä, itkin. Itkin ikävää. Itkin vitutusta ikävästäni. Toisinaan tunsin hänen lähettävän minulle ajatusvirtaa niin kovalla taajuudella, etten pystynyt keskittymään mihinkään. Kokonaisia päiviä meni niin, että kehoni tuntui olevan olemassa vain siksi, että se voisi vastaanottaa hänen telepaattisesti minulle lähettämänsä signaalit. Elin umpiossa, alipaineistetussa ti-

lassa, johon muu elämä ei ulottunut. Olin kuin alkoholisti, joka sortuisi liköörillä kostutetusta kakkupalasta. Tukeutuisin mihin tahansa, mikä vapauttaisi minut odottamisesta ja päivien laskemisesta.

Vähän liian nuori mies oli hellä ja huomaavainen. Vähän liian nuori mies osasi toimia suojelualueella vastuullisesti. Vähän liian nuori mies ei ollut Atte. Vähän liian nuori mies oli seissyt vesilasi kädessään lattialla lojuvan futonpatjan vieressä, kun ääni oli tunkeutunut väkivaltaisena ja kaiken seisauttavana ikkunanraosta sisään. Olin maannut patjalla kylkimakuulla ja katsellut yläviistoon vähän liian nuorta miestä samalla, kun hän oli katsonut minua kysyvästi. Olin katsellut hänen rintakehänsä karvoitusta, joka kasvoi sydämen muotoisena kuviona. Hän on kaunis alastomana, olin ajatellut. Tunsin hänen seurassaan aina jonkinasteista kaihoa siitä, ettei meillä kahdella olisi minkäänlaista tulevaisuutta yhdessä.

Mitä sä hymyilet, hän oli juuri kysynyt minulta. En ollut ehtinyt vastata. Olisin vastannut, etten tiennyt mille hymyilin, niin kuin en tiennytkään. Juuri silloin ikkunasta sisään tunkeva ääni oli leikannut tilanteen. Ensin väkivaltainen kirs kunta, sitten tömähdys, joka kuulosti siltä kuin sata sääriluuta taitettaisiin yhtä aikaa katki, ääni vahvistettaisiin valtaviin kaiuttimien läpi ja tukahdutettaisiin sammuksiin patjoilla. Olin tunnistanut heti mistä oli kyse, vaikka olinkin tajunnut sen vasta viiveellä. Ääni oli kimmonnut seinärappauksesta ja osunut vatsaani kuin nyrkki. Pysähtelevät junat. Ne olivat alkaneet jättää viime aikoina merkkejä reiteilleni. Väännellä päiviäni mutkille, joita en itse ollut niihin suunnitellut.

Ikkuna, josta ääni oli tunkeutunut, oli juuri futonini yläpuolella. Vähän liian nuori mies oli kurtistanut otsaansa ja

kääntänyt päänsä äänen suuntaan kuin valpastunut eläin. Olin kävellyt hänen perässään parvekkeelle pelkkään t-paitaan pukeutuneena.

Laiturilla oli seissyt metro. Se oli pysähtynyt väärään kohtaan, ei paljon, mutta silti selvästi liian aikaisin. Takimmaisat vaunut olivat jääneet tunnelin puolelle. Ovista ei olisi päässyt ulos, vaikka ne olisivat avautuneet. Metrossa paloi valo. Muutama ihminen istui hajallaan sen sisällä. Vartijat olivat saapuneet laiturille radiopuhelimet koholla, ja pian ensimmäisten sireenien äänet olivat kantautuneet mantereen puolelta siltaa pitkin. Yhtäkkiä metron ovet olivat avautuneet ja kourallinen ihmisiä oli astunut ulos. Naispoliisi oli jäänyt kävelemään matkustajista tyhjentyneen laiturin reunaa pitkin taskulamppu kädessään. Vähän liian nuori mies oli kääntynyt katsomaan minua ja tarttunut sitten lempeästi käsivarteeni.

Pitäisikö mennä sisään, sä olet kananlihalla, hän oli sanonut ja nostanut samalla kätensä ylemmäs hartialleni.

Olin ravistellut hänen kätensä pois. Kehoni oli muuttunut kosketusta hylkiväksi.

Jotain oli valunut alas sisäreittäni pitkin.

Kun vähän liian nuori mies oli hetkeä myöhemmin kysynyt halusinko hänen lähtevän, olin nyökännyt. Hän oli hävinnyt asunnostani rappukäytävän seisahdaneeseen, huuhteluaineelta tuoksuvaan ilmaan.

Olisi ollut turha selittää, että vedin toisen ihmisen läheläni vain työntääkseni tämän hetken päästä pois, ja että siinä ei ollut mitään henkilökohtaista. Vähän liian nuori mies oli mukava ihminen. Hän osasi lukea etäisyydentarvettani siinä missä läheisyydenkin. Pystyin antamaan vain jotain, pienen osan itsestäni. Se tuntui sopivan hänelle. Riitti, kun annoin vihjeen sijainnistani, ja hän ilmestyi. Olin tehnyt niin monta

kertaa, antanut hänelle mahdollisuuden osua sattumalta sinne missä olin. Neljällä kerralla viidestä hän tuli. En olisi halunnut loukata tai satuttaa häntä. Aistin särkyvän aineksen hänen sisällään, vaikka hän sen parhaansa mukaan peittikin, tuskin erityisesti minulta vaan koko maailmalta. En ottaisi vastuulleni mitään haurasta itseni lisäksi.

Vilkaisin nopeusmittaria. Olin huomaamattani kiihdyttänyt melkein sataankolmeenkymmeneen. Juuri ohittamani liikennemerkkin mukaan alueen nopeusrajoitus oli sata kilometriä tunnissa. Mahtoiko manuaalivaihteisessa jämäautossa olla vakionopeudensäädintä? Miten sellaista käytettiin? Kevensin kaasupolkimen päälle painunutta pätkääni ja tuijotin mittaria, kunnes ajonopeuteni asettui sallituksi. Bensaa oli jäljellä paljon, tankillisella ajaisi sinne ja vielä takaisinkin. Pissahätä painoi alavatsalla kuin lämmin käsi. Lämmin käsi. Ajatus sivalsi niin, että ohjauspyörä kirposi katoavan hetken ajaksi otteestani. Auto teki pienen sivuttaisen liikkeen ja palasi sitten oikeaan kurssiin.

Eilinen oli ollut jo kolmas junanpysähdys kolmen kuukauden sisään, tajusin.

Olin myöhästynyt kuukausia odottamastani hammaslääkäriajasta, kun metro oli pysähtynyt Kampin ja Ruoholahden välille. Kahteenkymmeneenviiteen minuuttiin mikään ei ollut liikkunut eteen- eikä taaksepäin. Vaunuun kantautunut kuljettajan ääni rätisi kuivuuttaan. Se oli silti ujuttautunut matkustajien ihon alle, ainakin kaikkien niiden, jotka eivät olleet eristäneet itseään kuulokkeilla muusta maailmasta. Henkilövahinko. Olin jumittunut kaukojunan kyytiin palatessani konferenssista Joensuusta. Sinne olisi voitu yhtä hyvin lähettää työpaikaltani pahvikuva, mutta jonkun oli pitänyt mennä. Paluumatka oli venynyt kaksinkertaiseksi, kun juna oli Mäntsälän jälkeen äkkijarruttanut

kallion ja metsän välisellä rataosuudella, autojen ja ohikulkijoiden ulottumattomissa. Juna kuumeni. Ihmiset tyhjensivät ravintolavaunua tuotteista, ensimmäisenä oluesta. Tunti, toinen, kolmas. Ei lupaa tupakoida ovenraosta. Toisella puolella käytävää istunut nainen oli pitänyt takin päällään koko ajan. Aivan kuin matka olisi kestävässä niin vähän aikaa, ettei maksaisi vaivaa riisua sitä. Muistin yhä hänen kasvojensa uurteet. Ne olivat muuttuneet syvemmiksi sitä mukaa kun odotus oli venynyt. Nainen oli soittanut koko aikana vain yhden lyhyen puhelun. Muun ajan hän oli istunut paikoillaan. Tummat silmät olivat tuijottaneet eteenpäin. Olin meikannut omat silmäni istupaikallani ja toivonut, että nainen pääsisi pian perille.

Junat kertoivat lähtemisistä. Ne kertoivat etäisyyksistä, mittaamattoman lyhyistä ja pitkistä. Pysähtelevät ja äkki-jarruttavat junat vielä jostain muusta. Jokin oli mennyt sijoiltaan.

Maisema muuttui peltoisemmaksi. Maantietä reunustivat siellä täällä pelloilla makaavat vakuumpakatut heinäpaalit. Vilkaisin puhelinta sivusilmällä. Vilkuilin sitä yhtenä, itseltäni salaa. Kuin en muka huomaisi. Puolustauduin ajatuksella, että saattaisin minä hetkenä hyvänsä saada viestin, että Saara on kuollut. (Mitä minä sitten tekisin? Kääntyisin takaisin kotiin?)

Olin nähnyt vaivaa sen eteen, että pääsisin irti puhelimestani, mutta oli tarvittu vain pieni keskittymiskyvyn herpaantuminen ja kohtaloni oli taas muovikuorella päällystetyn diktaattorin määräysvallassa. Puhelin oli ollut viime vuodet koko ajan taskussani tai kädessäni ja pitänyt minut valmiustilassa, päättymättömässä päivystysvuorossa. Tuliko viestiä vai ei. Oliko värinää, vilahtiko näyttö, kuvittelinko omiani vai

kuuluiko jostakin sittenkin merkkiääni, pieni ja viaton *plim*, loputtoman odotuksen tiivistymä, joka sai minut hyppimään seinille ja repimään kynsinauhani niin, että niistä valui verta. Puhelimella oli valta katkaista jokainen ajatukseni. Se pilkkoi armotta elämäni ja sai minut hylkäämään mitä hyvänsä yritin aikaa harhauttaakseni tehdä.

Kun suhteeni Atteen muuttui todemmaksi, aloin vahtia puhelintani yötä päivää. Vessassa käydessäni, unen läpi, autoa ajaessani. Äänettömyyttä vaativissa tilanteissa puhelin oli värinäähälytyksellä kehoani vasten, taskussa, pikkuhousujen vyötärökuminauhan alla. Kaksikymmentäneljä tuntia vuorokaudessa pidin kuuloni terästettynä hälytysäänen varalta, tai sitten tarkistin näyttöä yhtenä. Missä olinkaan, asettelin puhelimen niin, että näkisin heti, jos Atte ottaisi minuun yhteyttä. Nukuin kevyesti, jotta heräisin viestiin, jos sellainen tulisi. Kun Atte ilmoitti itsestään, minun piti olla valmiina. Muuten ikkuna sulkeutuisi.

En muistanut montako kertaa Atte oli lopettanut suhteemme. Viisi, kuusi kertaa? Joka kerta se oli tapahtunut yllättäen. Juuri kun olin osannut vähiten odottaa. Juuri kun olin eniten kaivannut häntä. Monta kertaa olin ollut kuolla odottamiseen ja epävarmuuteen. Olin kuollutkin, jäänyt kävelemään ympyrää pelkkänä ihmiskuorena. Sitten merkkiääni oli piipannut, iskeytynyt adrenaliiniruiskeena suoraan lihakseen ja herättänyt minut takaisin henkiin. Montako kertaa? Olin seonnut laskuissa.

Ehkä Atte ei enää pohtinut sitä, missä tilassa ja kenen kanssa minä odotin tai olin odottamatta. Ehkei hän ollut suonut sille ajatustakaan enää kuukausiin. Ehkä Atte oli palannut jo aikaa sitten kokonaan vaimonsa luo, kertonut tälle suhteestamme pätkän sieltä ja toisen täältä mutta jättänyt huomattavasti enemmän kertomatta.

Ja nyt vuorokausia oli jäljellä 16. Sitten Aten avioeron harkinta-aika päättyisi. Halusin olla laskematta päivistä edes yhden tai kaksi.

Olin pisteessä, jossa ottaisin vastaan mitä tahansa, mitä tarjolla oli, vaikka sukujuhlat tai juurihoitoa. Siksi kai olin suostunut Ruusun pyyntöön lähteä maalle etsimään kadonnutta paperinpala. Nyt koko juttu epäilytti minua aika tavalla. Mahtoiko mitään hoitotahtoa ollakaan, ja miten minä löytäisin sen niin onnettomalla ohjeistuksella? Paperi, Saarän käsin kirjoittama, siinä kaikki. Oliko kyse kirjekuoren kääntöpuolelle vedetyistä ranskalaisista viivoista vai nipusta siistejä arkkeja? En tiennyt. Pyyntöön myöntyminen oli joka tapauksessa tarkoittanut mahdollisuutta poistua kaupungista, joka oli miinoitettu muistoilla minun ja Aten välisistä, koivunrunkojen, aamuöisten korttelinvälkien ja uimarantojen lomaan sirotelluista kohtaamisista. Niistä jokainen oli puhkaissut sieluuni reiän. Olin kauttaaltani rei'itetty.

Puhelin tökötti mykkänä telineessään. Mieluiten olisin heittänyt sen ulos ikkunasta toisten autojen alle, niin että se olisi hajonnut renkaiden alla sirpaleiksi ja levinnyt pitkin maantietä. Mutta en voinut, sillä milloin tahansa näyttö voisi herätä eloon ja Atte olisi puhelimeni ruudulla, ja hän kertoisi sittenkin valinneensa minut.

Painoin kaasua. Pohjelihas tuntui sementtiin valetulta. Pilvet alkoivat kerääntyä horisontissa tiiviimmäksi kimpuksi juuri siihen suuntaan, mihin olin ajamassa.

ISTUN ETUPENKILLÄ. Märän lampaan haju tuntuu nenässä. Sama haju kuin lapsena tuntikausien lumessa pyörimisen jälkeen, mutta nyt olen aikuinen. Maaliskuun päivä on tuulinen ja sateinen, villapiponi on kastunut. Olen ottanut sen päästäni. Puhun ja puhun. Olen hengästynyt. Sydän lyö ekstra. Niin se tekee aina, kun tapaamme näin, pitkän odotuksen jälkeen. Sydän takoo itsensä melkein ulos kehosta, rauhoittuu hyvin hitaasti. Minä alan sulaa. Hänen tuoksunsa. Muutun nestemäiseksi hänen vieressään, valuvaksi. Jännitys jatkaa vielä purkautumistaan puheena. Hän antaa minun jatkaa. Puhun veteen leipomistani korvapuusteista ja Sufjan Stevensistä. Selitän tyhjänpäiväisen asian toisensa perään.

Tajuan, että olen ainoa, joka puhuu. Ettei hän ole sanonut mitään. Hänen silmänsä ovat kääntyneet katsomaan suoraan minua. Jokin on huonosti. Olen ollut tässä ennenkin. Kehoni muistaa sen. Se kangistuu kauhusta.

Atte on ollut koko viikon tavoittamattomissa ja halunnut sitten nähdä. Hän on soittanut aamulla. Emme näe Meilahdessa, hän ei ole kutsunut minua asunnolle vaan tänne, toiselle puolen kaupunkia. Hän on poiminut minut kyytiin ja ajanut tähän, kappelin parkkipaikalle. Lehdistä alastomat hopeapajut kaartuvat päällämme.

Suuni liikkuu ja muodostaa lyhyen kysymyksen. Atte katsoo minua edelleen, ei sano mitään. Kysyn uudestaan. Kumarrun lähemmäs häntä, lasken käteni hänen kätensä päälle ja puristan sitä. Hän kääntää katseensa alas, tart-

Esikoisromaani kielletyistä rakkauksista, tyttärenä olemisesta ja viestien odottamisesta.

Eräänä päivänä Jenny saa viestin: äiti on joutunut sairaalaan eikä tule tajuihinsa. On lähettävä heti, ei äidin luo vaan etsimään hoitotahtoa, sillä huono omatunto saa Jennyn melkein aina tekemään sen, mitä joku keksii pyytää. Jennyllä on kipeä sydän ja liikaa aikaa, sillä rakastetusta ei vain kuulu, ja pian hän jo ajaa kohti suvun kesäpaikkaa.

Pehmeitä kohtia on herkkä yhdenpäivänromaani mahdottomista valinnoista, joita tehdessä voi vain yrittää kuunnella sisintään. Se on tarina siitä, kuinka vaikeaa on olla kenenkään lapsi, ja kuinka sattuma voi avata aivan uuden näkymän menneisyyteen.

